

Patrycja Krawczyk

Politechnika Częstochowska
e-mail: patrycja.krawczyk@wz.pcz.pl
ORCID: 0000-0002-3814-4603

GLOBALNE TRENDY W RAPORTOWANIU NIEFINANSOWYM – OPCJE STANDARYZACJI

GLOBAL TRENDS IN NON-FINANCIAL REPORTING – STANDARDIZATION OPTIONS

DOI: 10.15611/pn.2019.3.04

JEL Classification: M4

Streszczenie: Bycie podmiotem społecznie odpowiedzialnym jest oznaką prestiżu. Przedsiębiorstwa, dla których wartości CSR mają znaczenie, szybko zauważyły, iż korzystne jest być w gronie społecznie odpowiedzialnych. Istotnym narzędziem stały się raporty niefinansowe. Był czas, kiedy informacje dotyczące odpowiedzialności korporacyjnej uważano za nieistotne dla uwzględnienia w rocznych sprawozdaniach finansowych, jednak w ostatnim czasie nabrały one dużego znaczenia. Opracowanie ma na celu analizę standaryzacji raportowania niefinansowego. Wykorzystane zostaną dane zgromadzone przez GRI Database oraz Fundację Standardów Raportowania (FSR). Interpretacja na podstawie dostępnej literatury przedmiotu oraz wymienionych baz pozwoli nakreślić obraz raportowania niefinansowego. Wskazane zostaną najważniejsze dla praktyki standardy na poziomie międzynarodowym.

Słowa kluczowe: społeczna odpowiedzialność biznesu, raport niefinansowy, standaryzacja.

Summary: Being a socially responsible entity is a sign of prestige. Enterprises for which CSR values are important have quickly noticed that the fact of being socially responsible should be presented. Non-financial reports became an important tool in this process. There was a time when information on corporate responsibility was considered irrelevant for inclusion in the annual financial statements, but recently it has become very important. The study aims to analyze the standardization of non-financial reporting. The data collected by GRI Database and the Reporting Standards Foundation (FSR) will be used. Interpretation based on the available literature of the subject and indicated databases will allow to outline a picture of non-financial reporting. The most important internationally recognized standards will be indicated.

Keywords: corporate social responsibility (CSR), non-financial report, standardization.

1. Wstęp

Raport zrównoważonego rozwoju to raport organizacyjny zawierający informacje na temat wyników ekonomicznych, środowiskowych, społecznych i zarządzania. Innymi słowy, raportowanie zrównoważonego rozwoju to praktyka pomiaru i ujawniania odpowiedzialności wobec wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy zdolności firmy do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju i zarządzania wpływami na społeczeństwo [Calabrese i in. 2017]. Przekazywanie zainteresowanym stronom informacji o działalności organizacji w jej wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym jest główną funkcją procesu raportowania CSR (Corporate Social Responsibility). W ten sposób przedsiębiorstwo wykazuje skuteczność swoich działań w obszarze zarządzania odpowiedzialnością społeczną. Raportowanie CSR powinno być częścią procesu tworzenia strategii organizacji, wdrażania jej planów działania [Krištofik, Lament, Musa 2016]. Temat raportowania niefinansowego obecnie bada i opisuje wielu naukowców, ich wnioski zaś są szeroko publikowane.

Pierwszy etap badań został oparty na metodzie analizy i krytyki literatury. Ten etap ma charakter pomocniczy i stanowi punkt wyjścia do dalszych badań. Badanie opiera się na danych historycznych. Wykorzystane zostaną dane statystyczne opublikowane przez GRI Database – lidera standaryzacji raportowania niefinansowego, oraz Fundację Standardów Raportowania (FSR). Analiza ma odpowiedzieć na następujące pytania badawcze:

- Czy standaryzacja raportowania niefinansowego jest potrzebna?
- Jakie są dostępne opcje standaryzacji raportowania niefinansowego?
- Które standardy wykorzystywane są najczęściej?

Artykuł został podzielony na następujące sekcje: wstęp, znaczenie raportowania niefinansowego, opcje standaryzacji, rozwój raportowania niefinansowego oraz zakończenie.

2. Znaczenie raportowania niefinansowego

Zmiany cywilizacyjne spowodowały, że gospodarka światowa przechodzi od ery przemysłowej do ery informacji i wiedzy. Znaczenie informacji jest bardzo duże. W założeniach koncepcyjnych Międzynarodowych Standardów Rachunkowości podkreślono znaczenie sprawozdawczości finansowej, która ma na celu dostarczanie informacji finansowych dotyczących jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe, użytecznych z punktu widzenia szerokiego grona interesariuszy. Fundamentalne cechy jakościowe użytecznych informacji finansowych to przydatność, wierność przedstawienia, zrozumiałość oraz porównywalność. Koncepcja, według której organizacje na etapie budowania strategii uwzględniają interesy społeczne i ochronę środowiska oraz relacje z innymi podmiotami, istnieje już dwie dekady. Połączenie dużego znaczenia informacji z koncepcją CSR zaowocowało powstaniem raportów niefinansowych.

Temat raportowania niefinansowego na poziomie krajowym i międzynarodowym podejmuje wielu naukowców. Caesaria i Basuki analizują sytuację Indonezji. Stwierdzają, że aspekty ekonomiczne, środowiskowe i społeczne mają pozytywny wpływ na wyniki rynkowe firm [Caesaria, Basuki 2017]. Truant, Corazza i Scagnelli prezentują znaczenie ujawniania ryzyka przez duże włoskie organizacje w połączeniu z innymi istotnymi zmiennymi. Maj, Hawrysz i Bębenek weryfikują, czy wybrane zmienne: wielkość firmy, kwestia działania na rynkach zagranicznych i wyniki finansowe, wpływają na ujawnianych informacji niefinansowych w polskich przedsiębiorstwach. Na temat rozwoju raportowania niefinansowego w Polsce przed wejściem w życie dyrektywy unijnej 2014/95/UE w 2017 r. pisze Obłozza. Przeprowadzona przez autorkę analiza raportów niefinansowych firm, które dotychczas dobrowolnie publikowały informacje i wyniki niefinansowe, pozwoliła na zdefiniowanie trendów rynkowych i dobrych praktyk raportowania na polskim rynku [Obłozza 2018]. Istotność tematyki raportowania niefinansowego potwierdza zarówno liczba publikacji, jak i ich szeroki zakres.

Potwierdzeniem istotności raportowania niefinansowego są także dane statystyczne. Przestrzeń raportów CSR charakteryzuje się dużym wzrostem. Zwiększa to presję na przedsiębiorstwa do ujawniania informacji w tym obszarze. Wpływa także na wprowadzanie uregulowań prawnych tego obszaru w kolejnych państwach. Wybrane statystyki prezentują się następująco [King, Blasco 2017]:

- większość dużych światowych firm (78%) integruje obecnie dane finansowe i niefinansowe w swoich rocznych sprawozdaniach finansowych (sugerując, że informacje CSR są istotne dla inwestorów);
- wszystkie sektory przemysłu wykazują wzrost raportowania CSR (w 2017 roku wszystkie sektory miały wskaźnik powyżej 60%);
- rośnie poziom uwiarygodniania danych w raportowaniu CSR (obecnie 67% przedsiębiorstw dostrzega wartość w promowaniu wiarygodności tych informacji);
- GRI jest najpopularniejszą strukturą do raportowania CSR (około dwie trzecie analizowanych przez KPMG firm stosuje wytyczne GRI);
- cele zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG) odbiły się silnym echem w przedsiębiorstwach na całym świecie, wiele firm łączy je ze swoimi działaniami CSR.

Standaryzacja sprawozdawczości finansowej ukształtowana na gruncie globalizacji ma miejsce od dziesięcioleci. Standaryzacja raportowania niefinansowego rozpoczęła się później, a co za tym idzie standaryzacja tego obszaru rozpoczęła się nieco później. Obecnie jest to temat o dużym potencjale badawczym. Zarówno mnogość badań środowiska naukowego, jak i dane z praktyki gospodarczej potwierdzają wzrost znaczenia raportowania niefinansowego. Coraz częściej w przestrzeni inwestycyjnej zauważalna jest presja na przedsiębiorstwa do ujawniania ich wpływu na społeczeństwo w wymierny i porównywalny sposób. Oznacza to, że podobnie jak w przypadku raportów finansowych potrzebne są międzynarodowe standardy raportowania niefinansowego.

3. Opcje standaryzacji

Potrzeba transparentności spowodowała pojawienie się w światowej przestrzeni gospodarczej szeroko rozumianych raportów w obszarze CSR. Ten słuszny trend obserwowany jest od wielu lat. Uregulowania legislacyjne w wielu państwach pojawiają się jako wtórna odpowiedź na oczekiwania praktyki gospodarczej. I tak na przykład dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE z 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy (Dz. Urz. UE L 330 z 2014 r. ze zm.), nakładając obowiązek sporządzania raportów niefinansowych, pozostawiła podmiotom wolność wyboru drogi sporządzania sprawozdania. Przedsiębiorstwa nie mają obowiązku stosowania jakichkolwiek sformalizowanych standardów i wytycznych. Są zobligowane jedynie do odniesienia się do tych kwestii, o których mówi dyrektywa.

Raporty z wykorzystaniem standardów budzą większe zaufanie. Międzynarodowe otoczenie gospodarcze oferuje wiele standardów, wytycznych i ram sprawozdawczości, które podmioty mogą przyjąć, sporządzając raport niefinansowy:

- Global Reporting Initiative (GRI),
- Communication on Progress (Global Compact),
- International Integrated Reporting Framework,
- Guidance on Corporate Responsibility Indicators in Annual Reports,
- KPIs for ESG,
- Model Guidance on Reporting ESG Information for Investors,
- Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka,
- Carbon Disclosure Project,
- Greenhouse Gas Protocol Corporate Standard,
- Principles for Responsible Investment,
- Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych,
- PN-ISO 26000:2012 dotyczące społecznej odpowiedzialności,
- Eco-Management and Audit Scheme (EMAS),
- Trójstronna deklaracja zasad dotyczących przedsiębiorstw wielonarodowych i polityki społecznej (MOP),
- The SGE 21 Company Standard,
- Standard Informacji Niefinansowych (SIN) – opcja krajowa.

Opcji wytycznych jest wiele, ale tylko niektóre z nich są na tyle kompleksowe, by umożliwić raportowanie szerokiego spektrum aspektów CSR. Warto przybliżyć następujące drogi: Global Reporting Initiative, Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka oraz PN-ISO 26000:2012 dotyczące społecznej odpowiedzialności, Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Standard Informacji Niefinansowych (SIN).

Global Reporting Initiative (GRI) to niezależna organizacja międzynarodowa z siedzibą w Amsterdamie w Holandii. Została założona w Bostonie przez Coalition for Environmentally Responsible Economies i Tellus Institute, przy wsparciu Programu Ochrony Środowiska Narodów Zjednoczonych w 1997 roku. Wprowadziła pierwszą wersję Sustainability Reporting Guidelines w 1999 roku, a jego pełną wersję w 2000 roku. Od tego czasu publikuje kolejne udoskonalone wersje standardów. Obecnie najważniejsze są: GRI Standardy, GRI – G4. Standardy raportowania zrównoważonego rozwoju są dostępne jako bezpłatne dobro publiczne, a ich użyteczność jest szeroka.

Uzgodnione na forum międzynarodowym wskaźniki i mierniki umożliwiają dostęp do informacji i porównywanie danych w raportach zrównoważonego rozwoju, zapewniając interesariuszom większą wiedzę niezbędną do podejmowania świadomych decyzji. Właśnie w tym celu powstał dokument G4. Wytyczne GRI dotyczące raportowania zrównoważonego rozwoju poddawane są okresowej kontroli w celu zapewnienia jak najlepszych i najbardziej aktualnych wskazówek dotyczących raportowania zrównoważonego rozwoju. Cel G4, czyli już czwartego wydania wytycznych, jest prosty: udzielenie pomocy organizacjom w przygotowaniu raportu zrównoważonego rozwoju, zawierającego cenne informacje na temat najważniejszych dla danej organizacji kwestii dotyczących zrównoważonego rozwoju.

GRI Standardy są pierwszymi globalnymi standardami raportowania zrównoważonego rozwoju. Charakteryzują się modułową, wzajemnie powiązaną strukturą i stanowią globalną najlepszą praktykę w zakresie sprawozdawczości dotyczącej szeregu gospodarczych, środowiskowych i społecznych implikacji [*Consolidated set...* 2018]. Zestaw Standardów GRI składa się z:

- 3 uniwersalnych standardów (*universal standards*) – Informacje podstawowe (Foundation, GRI 101), Wskaźniki profilowe (General Disclosures, GRI 102), Podejście do zarządzania (Management Approach, GRI 103);
- 33 szczegółowe wskaźniki tematyczne (*topic-specific standards*), ułożone w serie: ekonomiczną (*economic*, GRI 200), środowiskową (*environmental*, 300) i społeczną (*social*, GRI 400).

Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka (UN Guiding Principles Reporting Framework) zatwierdzone w czerwcu 2011 roku to zbiór wytycznych dla przedsiębiorstw dotyczących sporządzania sprawozdań na temat praw człowieka. Ramy sprawozdawczości są tym, co wynika z ich nazwy – ogólnymi wytycznymi ułatwiającymi przedsiębiorstwom sporządzanie sprawozdań z realizacji przez nie praw człowieka zgodnie z Wytycznymi ONZ. Tłumaczenia ram raportowania ze wskazówkami dotyczącymi wdrażania są dostępne w sześciu językach: chińskim, francuskim, niemieckim, japońskim, polskim i hiszpańskim. Stanowią zbiór prostych pytań, na które każde przedsiębiorstwo powinno mieć odpowiedź – na użytek wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy. Pytania te zostały zgrupowane w ramach trzech obszarów:

- zarządzanie z poszanowaniem praw człowieka,
- określenie, na czym sprawozdania mają się koncentrować,
- zarządzanie najistotniejszymi kwestiami z zakresu praw człowieka.

Wytyczne są dla przedsiębiorstw skutecznym narzędziem umożliwiającym bardziej merytoryczne rozmowy wewnątrz przedsiębiorstwa, identyfikowanie luk w realizacji praw człowieka i wprowadzanie ulepszeń w działaniu.

Norma PN-ISO 26000 (Guidance on social responsibility) została opracowana przez Międzynarodową Organizację Standaryzacyjną (International Organization for Standardization, ISO) w 2010 roku jako przewodnik dla organizacji w zakresie stosowania zasad odpowiedzialności społecznej i środowiskowej. Przeznaczona jest dla wszystkich organizacji: biznesowych, administracji rządowej i samorządowej oraz trzeciego sektora. Zawarto w niej wytyczne dotyczące odpowiedzialności społecznej zdefiniowanej jako odpowiedzialność organizacji za wpływ podejmowanych przez nią decyzji i działań na społeczeństwo i środowisko przez przejrzyste i etyczne zachowanie w kluczowych obszarach, takich jak: ład organizacyjny, prawa człowieka, praktyki z zakresu pracy, środowisko, uczciwe praktyki operacyjne, zagadnienia konsumenckie, zaangażowanie społeczne i rozwój społeczności lokalnej.

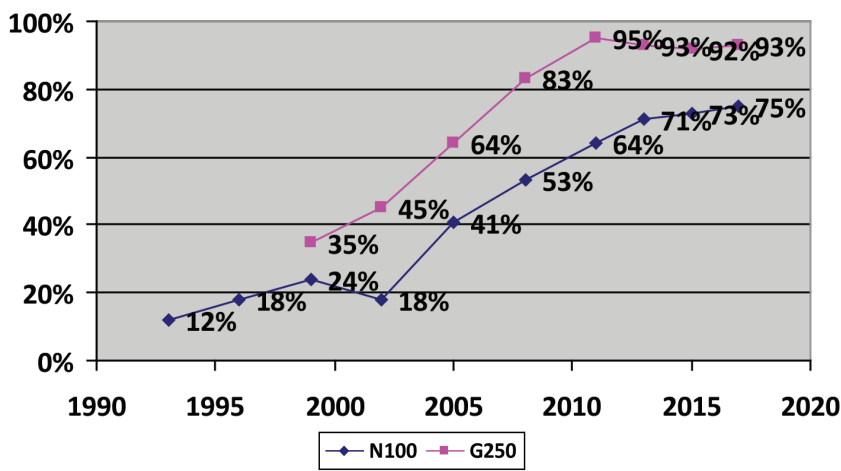
Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych wyznaczają standard odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (*Responsible Business Conduct*, RBC) i zostały wydane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) w 1976 r., po czym były kilkakrotnie aktualizowane. Najbardziej aktualna wersja pochodzi z 2011 r., kiedy to dodany został rozdział dotyczący praw człowieka, ponadto zakres wytycznych OECD poszerzono o relacje biznesowe, także w łańcuchu dostaw, i wprowadzono pojęcie zachowania należytej staranności na podstawie oceny ryzyka.

W przypadku podmiotów z Polski początkową alternatywą może być oparcie się na krajowym Standardzie Informacji Niefinansowych (SIN). Powstały one dzięki Stowarzyszeniu Emitentów Giełdowych oraz związanej z nim Fundacji Standardów Raportowania. Przy zaangażowaniu środowiska emitentów oraz szeroko rozumianych uczestników rynku stworzony został standard, który w zamierzeniu autorów nie ma być konkurencją dla GRI, a raczej okresem nauki i przygotowania do implementacji GRI. Adresowany jest przede wszystkim do spółek, dla których raportowanie niefinansowe jest nowością, a na które prawo nakłada nowe obowiązki sprawozdawcze [Dymowski 2017]. Zaletą tego dokumentu jest prostota. Nie narzuca on też obligatoryjnych wskaźników, proponując jedynie ich bardzo szeroki wybór. Oczywiście Standard Informacji Niefinansowych (SIN) jest jednak standardem o zasięgu krajowym i do tego nowym. Nie oferuje zatem takiego prestiżu, jaki wiąże się z raportowaniem według międzynarodowych wytycznych opracowywanych przez Global Reporting Initiative. Podobnie jednak jak w przypadku GRI jego treść jest dostępna bezpłatnie.

Każda z metod i każde narzędzie ma swoje silne i słabe strony. Nie ma jednego dobrego rozwiązania.

4. Rozwój raportowania niefinansowego na podstawie wybranych opcji standaryzacji

Jak pokazują badania firmy KPMG, ponad trzy czwarte z największych 250 firm na świecie w swoich rocznych sprawozdaniach finansowych zawiera przynajmniej niektóre informacje „niefinansowe”. Ilościowy poziom wzrostu raportowania niefinansowego ukazuje rys. 1. Potwierdzeniem jest także ilościowy przyrost raportów w bazie danych GRI (tab. 1).

N100 odnosi się do ogólnoświatowej próby 4900 przedsiębiorstw obejmujących 100 największych firm według przychodów w każdym z 49 krajów objętych badaniem KPMG; G250 odnosi się do 250 największych firm na świecie (według przychodów) wskazanych na podstawie rankingu „Fortune 500” z 2016 r.

Rys. 1. Poziom wzrostu raportowania CSR (1993-2017)

Źródło: opracowanie własne na podstawie [King, Blasco 2017].

Z każdym kolejnym rokiem wzrasta świadomość potrzeby raportowania niefinansowego. W wielu państwach istnieje wręcz prawny obowiązek takiego raportowania. Ustawodawca w znacznej większości pozostawia jednak dobrowolność, jeśli idzie o formę raportowania, wskazując jedynie obszary ujawnień. Oznacza to, że przedsiębiorstwa samodzielnie podejmują decyzję, w jaki sposób zaprezentują te społeczne dane. Pomocne mogą być standardy raportowania – zarówno te międzynarodowe, jak i krajowe. Analiza danych wskazuje na największą popularność i dominację GRI.

Przykładem może być baza raportów niefinansowych Fundacji Standardów Raportowania (FSR). Zgromadzono w niej 167 raportów niefinansowych za 2017 rok opublikowanych przez notowane na GPW spółki objęte obowiązkiem wynikającym z dyrektywy 2014/95/UE. Najwięcej podmiotów przygotowało raporty niefinansowe według wytycznych standardów GRI. Wśród nich 46 wybrało GRI – 4, a 13 GRI

standards. Część z nich wybrało opcję GRI plus inne wskaźniki, w tym własne wskaźniki, suplementy branżowe, IPIECA Voluntary Guidance on Sustainability Reporting, UN Global Compact. Krajowe wytyczne – Standard Informacji Niefinansowych (SIN) – wybrało 27 firm. Dodatkowo 4 zdecydowały się na przyjęcie wytycznych zarówno SIN, jak i GRI. 40 podmiotów wybrało własne wytyczne z wykorzystaniem SIN, GRI czy PN-ISO 26000. Jeden podmiot wskazał NaDiVeG (ustawa o zrównoważonym rozwoju i poprawie różnorodności). 41 podmiotów nie wskazało zasad, jakimi się kierowało, 8 podmiotów objętych zostało raportem skonsolidowanym grupy kapitałowej.

Tabela 1. Rozwój raportowania niefinansowego

Rok publikacji raportu	Ogół raportów w bazie	GRI – G1	GRI – G2	GRI – G3	non GRI	GRI – G3.1	GRI – G4	GRI Standards	Citing – GRI
1999-2003	540 (za okres 5 lat)	298	189	-	47	-	-	-	6
2004	319	1	280	-	31	-	-	-	7
2005	445	6	375	1	48	-	-	-	15
2006	685	-	438	106	94	-	-	-	47
2007	1000	-	152	615	157	-	-	-	76
2008	1510	-	24	1197	189	-	-	-	100
2009	1990	-	-	1633	233	-	-	-	124
2010	2642	-	-	2112	365	2	-	-	163
2011	3948	-	-	2257	949	294	-	-	449
2012	4674	-	-	1570	1165	1369	-	-	570
2013	5271	-	-	1267	1332	2017	63	-	602
2014	5913	-	-	808	1650	1576	1221	-	658
2015	6367	-	-	346	1852	689	2741	-	739
2016	7050	-	-	-	2473	-	3691	9	877
2017	6784	-	-	-	2921	-	2998	139	726
2018	3625	-	-	-	1857	-	759	561	448
2019	116	-	-	-	64	-	-	46	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie GRI Database, <http://database.globalreporting.org/search/> (dostęp: 29.03.2019).

Dominację GRI potwierdza także Polska Izba Biegłych Rewidentów, wskazując, że o ich popularności świadczy to, że aż 60% firm, raportując, używa właśnie tych rozwiązań i aż 30 państw odnosi się do nich, tworząc krajowe regulacje. Przedsiębiorcy mają do dyspozycji kilka standardów, ale GRI na tym tle pozytywnie się wyróżnia.

Standardy oferowane przez GRI są najstarszymi i najbardziej rozpowszechnionymi w obszarze CSR. Ich kształt zmienia się i dostosowuje od początku istnienia. Firmy wykorzystują kolejne, wersje opracowując własne raporty (tab. 1).

W tabeli 2 zaprezentowano udział poszczególnych wersji standardów GRI w ogóle raportów zgromadzonych w bazie GRI Database. Od początku istnienia bazy zgromadzono w niej już ponad 52 tysiące raportów. Widać, jak zmienia się zastosowanie poszczególnych wersji, w miarę jak pojawiają się nowe. W 2018 roku dominował standard G4. Interesująca jest także kolumna „non GRI”, której wartość systematycznie rośnie z roku na rok. Oznacza to, że coraz więcej podmiotów decyduje się na wykorzystanie innych standardów. Jest to wynikiem pojawienia się kolejnych opcji standaryzacji. Trzeba jednak pamiętać, że standardy GRI były pierwszymi standardami i wciąż cieszą się największym zaufaniem.

Tabela 2. Wykorzystanie standardów GRI w raportowaniu niefinansowym (w %)

Rok publikacji raportu	GRI – G1	GRI – G2	GRI – G3	non GRI	GRI – G3.1	GRI – G4	GRI Standards	Citing – GRI
1999-2003	55,19	35	-	9	-	-	-	1
2004	0,31	87,77	-	9,72	-	-	-	2,19
2005	1,35	84,27	0,22	10,79	-	-	-	3,37
2006	-	63,94	15,47	13,72	-	-	-	6,86
2007	-	15,20	61,50	15,70	-	-	-	7,60
2008	-	1,59	79,27	12,52	-	-	-	6,62
2009	-	-	82,06	11,71	-	-	-	6,23
2010	-	-	79,94	13,82	0,08	-	-	6,17
2011	-	-	57,17	24,04	7,45	-	-	11,37
2012	-	-	33,59	24,93	29,29	-	-	12,20
2013	-	-	23,99	25,22	38,19	1,19	-	11,40
2014	-	-	13,66	27,90	26,65	20,65	-	11,13
2015	-	-	5,43	29,09	10,82	43,05	-	11,61
2016	-	-	-	35,08	-	52,35	0,13	12,44
2017	-	-	-	43,06	-	44,19	2,05	10,70
2018	-	-	-	51,23	-	20,94	15,48	12,36
2019	-	-	-	55,17	-	-	39,66	5,17

Źródło: opracowanie własne na podstawie GRI Database, <http://database.globalreporting.org/search/> (dostęp: 29.03.2019).

5. Podsumowanie

Był czas, kiedy informacje dotyczące odpowiedzialności korporacyjnej (CSR) były uważane za ściśle „niefinansowe” i nieistotne dla uwzględniania w rocznych sprawozdaniach finansowych. Raport niefinansowy, jaki znamy dzisiaj, zrodził się z tych przekonań, jednak jego znaczenie wzrosło w ostatnim czasie. Przeprowadzona analiza miała na celu weryfikację trzech pytań badawczych postawionych we wstępie. Kolejne punkty opracowania dają odpowiedzi na pytania.

Ukazane zostało duże znaczenie raportowania niefinansowego, a także potwierdzono konieczność standaryzacji tego obszaru informacji. W kolejnym punkcie wskazane zostały możliwe opcje standaryzacji. Opisano najważniejsze z nich, czyli: Global Reporting Initiative (GRI), Ramy sprawozdawczości zgodnej z Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i praw człowieka, PN-ISO 26000:2012 dotyczące społecznej odpowiedzialności, Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, Standard Informacji Niefinansowych (SIN). Standardy opracowywane przez Global Reporting Initiative są wykorzystywane najczęściej.

Literatura

- Caesaria A.F., Basuki B., 2017, *The study of sustainability report disclosure aspects and their impact on the companies' performance*, SHS Web of Conferences 34, DOI: 10.1051/shsconf/73408001.
- Calabrese A., Costa R., Ghiron N. et al., 2017, *Materiality analysis in sustainability reporting: a method for making it work in practice European*, Journal Of Sustainable Development, vol. 6(3), 439-447, DOI: 10.14207/ejsd.2017.v6n3p439.
- Consolidated set of GRI sustainability reporting standards 2018*, Global Reporting Initiative.
- Dymowski J., 2017, *Jak wybrać standard raportowania?*, Parkiet, <https://www.parkiet.com>.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/95/UE z dnia 22 października 2014 r. zmieniająca dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy z dnia 22 października 2014 r. (Dz.Urz.U.E.L Nr 330, str. 1).
- <http://database.globalreporting.org/search/> (dostęp: 29.03.2019).
- King A., Blasco J.L., 2017, *The road ahead. The KPMG Survey of Corporate Responsibility Reporting*, KPMG International Cooperative.
- Krištofik P., Lament M., Musa H., 2016, *The reporting of non-financial information and the rationale for its standardization*, *Ekonomie a Management*, vol. 19(2), 157-175, DOI: 10.15240/tul/001/2016-2-011.
- Maj J., Hawrysz L., Bębenek P., 2018, *Determinants of corporate social responsibility disclosure in polish organisations*, *International Journal of Contemporary Management*, vol. 17(1), 197-215, Doi:10.4467/24498939IJCM.18.011.8390.
- Obłozka M., 2018, *Development of non-financial reporting in Poland before the implementation of Directive 2014/95/EU*, *Marketing i Rynek*, vol. 11, 322-336.
- Truant E., Corazza L., Scagnelli, S. D., 2017, *Sustainability and risk disclosure: an exploratory study on sustainability reports*, *Sustainability*, vol. 9(4).
- www.rejestrtraportow.pl (dostęp: 29.03.2019).
- Zyznarska-Dworczak B., 2018, *Accounting theories towards non-financial reporting*, *Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach*, vol. 356, s. 157-169.